

Осъществяване на стопанска дейност от общината чрез граждански дружества по ЗЗД

Анастас Георгиев

Carrying out municipal economic activities by means of civil partnerships of Law on obligations and contracts.

As per article 52, paragraph 2 of the Law on municipality property, the Municipality can carry out economic activities through companies, in which the Municipality is a shareholder, or civil partnerships of Law on obligations and contracts, or non for profit organisations under the terms and regulations of Law on legal non-profit entities. The Municipality can carry out economic activities independently, through municipal companies, established under the terms of Law on municipality property.

The issues, relating to the implementation of Municipal economic activities through civil partnerships of Law on obligations and contracts, or non for profit organisations under the terms and regulations of Law on legal non-profit entities, have not been analysed well enough. The subjects of this paper are some of the problems, relating to the economic activities of the Municipality, conducted through civil partnerships of Law on obligations and contracts.

Key words: Municipality, economic activity, companies, in which the Municipality is a shareholder civil partnerships, non for profit organisations.

ВЪВЕДЕНИЕ

Правното положение на общината като частноправен субект е установено в чл. 136, ал. 3 от Конституцията на Република България. От качеството на юридическо лице на общината следва възможността тя да осъществява стопанска и нестопанска дейност. Особености при осъществяването на стопанската дейност на общината произтичат от разпоредбите на Закона за общинската собственост (ЗОС), Закона за публично-частното партньорство (ЗПЧП), Закона за обществените поръчки (ЗОП) и наредбите на общинските съвети.

Съгласно чл. 52, ал. 2 от ЗОС, общината може да осъществява стопанска дейност чрез търговски дружества с общинско участие в капитала, чрез граждански дружества по ЗЗД или чрез сдружения с нестопанска цел при условията и по реда на ЗЮЛНЦ. Общината може да осъществява самостоятелно стопанска дейност чрез общински предприятия, създадени по реда на ЗОС.

Въпросите, свързани с осъществяването на стопанска дейност от общината чрез граждански дружества по ЗЗД или чрез сдружения с нестопанска цел при условията и по реда на ЗЮЛНЦ, са сравнително най-малко изследвани. Предмет на настоящия доклад са някои от проблеми на стопанската дейност на общината, осъществявана чрез граждански дружества по ЗЗД.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Съгласно чл. 52, ал. 2 от ЗОС, общината може да осъществява стопанска дейност чрез търговски дружества с общинско участие в капитала, чрез граждански дружества по ЗЗД или чрез сдружения с нестопанска цел при условията и по реда на ЗЮЛНЦ. Общината може да осъществява самостоятелно стопанска дейност чрез общински предприятия, създадени по реда на ЗОС.

Договорът за дружество или както е популярно да се нарича „гражданското дружество“ е форма за сдружаване на лицата за осъществяване на стопанска дейност. Правната уредба на договора за дружество се съдържа в чл. 357- чл. 364 от ЗЗД. Съгласно чл. 357 от ЗЗД, с договора за дружество две или повече лица се съгласяват да обединят своята дейност за постигане на една обща стопанска цел.

Гражданското дружество е договорна форма за обединение на дейността на две или повече лица (физически или юридически) за постигане на обща стопанска цел.

ска цел. Когато участниците в гражданското дружество притежават търговско качество, договорното обединение между тях може да се разглежда и като консорциум, по смисъла на чл. 275 от Търговския закон (ТЗ).

Определението на чл. 357 от ЗЗД е много широко и всеобхващащо. От него може да бъде обхванат всеки договор за съвместна дейност, насочена към осъществяване на една обща стопанска цел. Съдържанието на договора за дружество обаче се очертава по-конкретно от останалите текстове на гл. XV „Дружество“ от ЗЗД. От тях се разбира, че усилията на съдружниците трябва да се обединяват в една стопанска придобивна дейност²³¹. Тази цел трябва да е в интерес на всички участници (съдружници). Главното изискване за наличието на договор за дружество е страните да се съгласят да обединят своята дейност за постигане на една обща цел. Без обща цел не може да има договор за дружество²³². Предмет на дружеството може да бъде само стопанска, а не друга цел. Именно целта е отличителна черта на дружеството по чл. 357 от ЗЗД. Освен това, тази стопанска цел трябва да бъде насочена към реализиране на печалби (респективно може да довежда до понасяне на загуби)²³³. Следователно, договорът за гражданско дружество е каузален договор. Целта трябва да е конкретна и да е посочена в договора. В случай, че целите са няколко, те също трябва да бъдат ясно формулирани, конкретни и да се посочват в договора за дружество.

Обединението възниква с договора за учредяване и не подлежи на регистрация в Търговския регистър²³⁴. Гражданско дружество не е самостоятелен правен субект. Договорът не се вписва в съдебен или административен регистър като условие да породи правни последици. Въпреки, че не са юридически лица гражданските дружества могат да се разглеждат като стопански субекти, тъй като се образуват, за да осъществяват стопанска дейност. Дружеството се третира като правен субект главно за данъчни цели. Съгласно чл. 9, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), в производствата по ДОПК неперсонифицираните дружества и осигурителните каси се приравняват на юридически лица²³⁵. Принудителното събиране се извършва срещу участващите в неперсонифицираните дружества, било то физически или юридически лица, и в осигурителните каси лица съобразно тяхното участие. Това дава основание неперсонифицираните дружества да се квалифицират като квази- юридически лица.

На практика осъществяването на стопанска дейност от общината чрез граждански дружества или чрез договори за съвместна дейност не е особено популярно. Общината осъществява стопанска дейност главно чрез търговски дружества с общинско участие в капитала или чрез общински предприятия. Едни от основните проблеми при осъществяването на стопанска дейност чрез граждански дружества по ЗЗД и чрез договори за съвместна дейност са недостатъчната публичност и възможностите за заобикаляне на закона. Докато за участие на общината в търговски дружества може да се получи информация от вписванията в електронния Търговски регистър към Агенцията по вписванията, данните за участието на общината в други дружествени форми са трудно достъпни. За осъществяването пряко от общината стопанска дейност и участието и в дружествени форми е възможно да се получи информация и от публичния общински регистър за търговските дружества с общинско участие в капитала, за общинските предприятия, за юридическите лица с нестопанска цел и за гражданските дружества, в които участва общината, воден на основание чл. 54аот

²³¹ Тълкувателно решение № 39 от 15.IV.1970 г. по гр. д. № 24/70 г., ОСГК на ВС.

²³² Решение № 1597 от 08.01.1997 г., V г. о.

²³³ Постановление № 4 от 26.XI.1970 г., Пленум на ВС.

²³⁴ В т.см. Решение № 8176 от 19.06.2009 г. на ВАС по адм. д. № 3665 / 2009г.

²³⁵ "Гражданското дружество не е юридическо лице", адв. Петя Манолова, консултант в "Глобал фиск мениджмънт", в-к „Монитор“, 23.08.2008 год.

ЗОС, както и от регистър БУЛСТАТ към Агенцията по вписванията. Ако е спазен редът за сключването им предвиден в Глава VIII от ЗМСМА и са одобрени от общинския съвет по реда на чл. 61, ал. 1 от ЗМСМА, информацията за договорите за общинско сътрудничество и за съвместна дейност, следва да е разгласена на населението в 7-дневен срок от приемането им чрез средствата за масово осведомяване, чрез интернет страницата на общината и по друг подходящ начин, определен в правилника за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация чл. 22, ал. 2 от ЗМСМА. Съгласно чл. 22, ал. 3 от ЗМСМА, кметът на общината определя подходящо помещение в сградата на общината, където се съхраняват копия от актовете на общинския съвет от последните 10 години на хартиен носител и се осигурява достъп на желаещите граждани да ги четат на място в рамките на осемчасово работно време във всеки работен ден. На всеки гражданин, желаещ да получи копие от даден акт на общинския съвет, се осигурява възможност за това срещу заплащане. Заинтересованите лица могат да се осведомят и по реда на Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ). По мое мнение въпросите за осъществяването на стопанска дейност от общината чрез граждански дружества или договори за съвместна дейност представляват интерес за местната общност, поради което *de lege ferenda* в ЗОС е удачно да се предвиди договорите сътрудничество и за съвместна дейност също да се регистрират в публичния общински регистър чл. 54а от ЗОС и оповестяват на официалната интернет-страница на общината. Необходимо е да се публичност относно съществени елементи на тези договори.

Тъй като гражданското дружество не е юридическо лице, то не е обособено като корпоративна структура с отделно имуществено единство и органи, а носител на правата и задълженията са самите съдружници. По отношение на дружеството не се прилагат правилата за представителството при юридическите лица. Във взаимоотношенията с третите лица, които са насочени към реализирането на общата стопанска дейност, участват отделните съдружници, а не самото дружество. При гражданското дружество сделките с третите лица се сключват от съдружниците, а не от дружеството и всичко, което е придобито за дружеството е обща собственост на съдружниците (чл. 359, ал. 1 от ЗЗД)²³⁶. Съдружникът, който по силата на чл. 360, ал. 2 от ЗЗД има право да управлява и представлява гражданското дружество може да задължава пред трети лица останалите съдружници, ако в договора няма клауза, с която изрично да се изключва тази възможност, но единствено при положение, че е действал при условията на пряко или косвено упълномощаване²³⁷. Възможно е един от съдружниците да е определен за представител, но в т.сл. той действа от свое име и като пълномощник на всеки един от останалите съдружници. С оглед особеностите на гражданското дружество, в случаите на процесуално представителство дори когато съдружниците са упълномощили един от тях да ги представлява пред съда, страна по делото винаги се явяват самите съдружници²³⁸.

Договорът за дружество е консенсуален и по принцип неформален. В практиката този договор най-често се сключва в писмена форма, като тя е необходима за доказване на уговорените вноски, които трябва да бъдат внесени от всеки един от участниците в дружеството. Ако не е уговорено друго, счита се, че всички съдружници са внесли равни части и участват по равно в разпределението на печалбите и загубите. Форма на договора за гражданско дружество е необходима и по друга причина- дружеството подлежи на вписване в регистър БУЛСТАТ. Съгласно чл. 9, ал. 4 от Закона за регистър БУЛСТАТ, за вписване на неперсо-

²³⁶ Решение № 3055 от 26.03.2007 г. на ВАС по адм. д. № 11788/2006 г.

²³⁷ Определение № 1076 от 03.12.2012 г. по ч.пр. д. № 381/2012 г. на ВКС.

²³⁸ Определение № 206 от 07.04.2014 г. по търг. д. № 2301/2013 г. на ВКС.

нифицирано дружество се представя нотариално заверен препис от договора, т.е. по косвен начин в законодателството се установява изискването за форма за доказване на договора.

Договорът за дружество е многостранен- волеизявленията на съдружниците са насочени към постигането на общата стопанска цел. От него не възникват насрещни права и задължения за страните в смисъла, за който единствено се сключват двустранните договори. Тази специфичност се отразява на правилата за прекратяване на облигационната връзка, възникнала от него²³⁹.

Договорът е *intuitu personae*. На личността на съдружника се отдава особено значение. Без съгласието на всички участници в дружеството съдружникът не може да прехвърля своето право на участие на трето лице. Смъртта или запрежението на някой от участниците в дружеството поначало съставлява основание за прекратяване на дружеството²⁴⁰. В договора за гражданско дружество може да бъде предвидено и друго.

За постигане на общата цел в гражданското дружество съдружниците могат да уговарят вноски в пари и други предмети. Внесените в дружеството пари, за местимите вещи и онези вещи, които се унищожават чрез употреба, са обща собственост на съдружниците. Счита се, че всяка друга незаместима вещь е внесена за общо ползване, но остава собственост на този, който я е внесъл. Може да бъде уговорено и друго. Разпореждането с имоти и вещи общинска собственост, внесени в дружеството, трябва да се извършва по реда на ЗОС и наредбата на общинския съвет по чл. 8, ал. 2 от ЗОС. С наредбата на общинския съвет, при спазване на разпоредбите на ЗОС и на специалните закони в тази област, освен когато е приложим ЗПЧП, се определя редът за придобиване на право на собственост и на ограничени вещни права, за предоставяне за управление, под наем и за разпореждане с имоти и вещи- общинска собственост, и правомощията на кмета на общината, на кметовете на райони, на кметовете на кметства и на кметските наместници. Съгласно чл. 21, ал. 1, т.8 от ЗМСМА, общинският съвет приема решенията за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество и определя конкретните правомощия на кмета на общината и кметовете на райони и кметства. Тези решения се приемат се приемат с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците, като се извършва поименно гласуване, което се отразява в протокола от заседанието (чл. 27, ал. 4 и ал. 5 от ЗМСМА). Когато общинският съвет на основание чл. 21, ал. 1, т.8 от ЗМСМА дава съгласие да се учреди дружество по реда на чл. 357 и сл. от ЗЗД между общината и трето лице за осъществяване на стопанска дейност чрез използване на имот- публична общинска собственост, внесеният от общината имот се счита за внесен за общо ползване, като общината запазва правото си на собственост, поради което не се нарушава императивната норма на чл. 7, ал. 2 от ЗОС, забраняваща прехвърляне на собствеността върху имоти- публична общинска собственост. Публична общинска собственост не може да се апортира в търговски дружества, включително ако то е с общинско участие. Тази забрана не следва да се тълкува ограничително, което я изключва при приложението в гражданските дружества по ЗЗД. В тази насока е и общата забрана в чл. 7, ал. 2 от ЗОС, съгласно която имотите и вещите- публична общинска собственост не могат да се отчуждават и да се прехвърлят в собственост на трети лица. При търговските дружества при внасяне на непарични вноски- апорт е налице "загубване на собствеността" от притежаващия я съдружник срещу което той получава съответния дял в дружеството, като въпросната вещь (имот) става собственост на дружеството като част от капитала му. При гражданските дружества не е налице подобна хипотеза. Няма законова забрана общината без да се разпорежда със собствеността върху

²³⁹ Решение № 1398 от 19.VII.1995 г. по гр. д. № 2462/94 г., IX г. на ВКС.

²⁴⁰ Тълкувателно решение № 39 от 15.IV.1970 г. по гр. д. № 24/70 г., ОСГК на ВС.

имот, публична общинска собственост да го внесе за общо ползване в така учредено гражданско дружество по ЗЗД, в което съдружник. Разпоредба на чл. 14, ал. 7 от ЗОС определя реда за предоставяне под наем на свободни имоти- публична общинска собственост. Предоставянето на имот- публична общинска собственост за съвместно управление следва да се различава от предоставянето под наем. Тази законна възможност за общината е регламентирана в чл. 51, ал. 2 от ЗОС, като същевременно няма въведена забрана за това²⁴¹. Няма да е налице прикрит договор за наем по чл. 228 от ЗЗД, ако страните в сключения договор за дружество определят разпределението на печалбата от дейността²⁴².

Съгласно чл. 359 от ЗЗД всичко, придобито от гражданското дружество, е обща собственост на съдружниците. Ако не е уговорено друго, дяловете на съдружниците се смятат за равни.

Всеки съдружник е длъжен да полага грижа на добър стопанин за общата работа. Решенията относно работата по договора за гражданско дружество се приемат със съгласието на всички съдружници, т.е. с единодушие. Може да се уговори решенията да се приемат и с мнозинство, като в този случай всеки съдружник притежава един глас. Ако не е уговорено друго, всеки съдружник има право да извършва действия на управление, но всеки от останалите участници може да се противопостави на тези действия преди да са извършени. В случай на разногласие решенията се вземат от мнозинство на съдружниците. Действията на разпореждане с общите вещи следва да се извършват само по единодушно решение на съдружниците. Ако не е уговорено, друго печалбите и загубите се разпределят между съдружниците по равно или съразмерно с техния дял. Недействителна ще е уговорката за изключване на някои от съдружниците от участие в печалбите или в загубите. Съдружникът има право да иска разноските, които е направил, заедно с лихва върху тях, и вредите, които е претърпял във връзка с водената работа - чл. 364 от ЗЗД.

Договорът за дружество се прекратява:

- с постигане на целта или ако постигането на целта е станало невъзможно;
- с изтичане на срока, за който е било създадено дружеството;
- със смъртта или запрещението на някой от съдружниците, ако не е уговорено друго;
- с предизвестието на един от съдружниците, направено добросъвестно и в подходящо време, ако дружеството е било образувано за неопределен срок и не е уговорено в дружествения договор, че може да продължи да съществува с останалите съдружници;
- със съдебно решение, ако има основателни причини за това.

Особености на стопанска дейност на общината чрез участие в граждански дружества или чрез договор за съвместна дейност, произтичат от разпоредбите на ЗМСМА, ЗОС и ЗПЧП, които уреждат специален ред за определянето на лицата, които ще бъдат съдружници в дружеството или партньори в договора за съвместна дейност. Общинският съвет в наредбата на по чл. 51а, ал. 4 от ЗОС, може да уреди и други специфични условия и ред за упражняване на правата на собственост на общината в граждански дружества и за сключване на договори за съвместна дейност.

За разлика от договора за гражданско дружество, договорът за съвместна дейност, популярен още като „договор за сътрудничество“, спада към групата на т.нар. ненаименовани договори и се сключва на основание чл. 9 от ЗЗД. Той притежава част от белезите, характеризиращи договора за гражданско дружество (чл.

²⁴¹ Решение от 9.12.2011 г. по адм. д. № 206/2011 г. на Административен съд- Габрово.

²⁴² вж. Решение № 12270 от 05.10.2012 г. по адм. д. № 1474/2012 на Върховния административен съд.

357 от 33Д)- с него две или повече лица приемат да извършват обща стопанска дейност. Договорът за съвместна дейност обаче не обвързва съконтрагентите с осъществяването на идентичен за двете страни стопански резултат. Те встъпват в договора с нагласата да постигнат различна по естеството си стопанска цел. Договорът за съвместна дейност е двустранно съглашение с възмезден характер и не е обвързан с изискването за писмена форма за действителност, но с оглед на ограничението по чл. 164, ал. 1, т.3 от ГПК- договорите на стойност над 5000 лева да се установяват с писмени доказателства, спазването на тази форма е препоръчително. Страна по договора за съвместна дейност може да бъде всяко физическо и юридическо лице, поело ангажимента да осъществява определена стопанска дейност. Това са онези правни субекти, които притежават качеството едноличен търговец, търговските дружества, кооперациите, юридическите лица с нестопанска цел- по отношение на извършваната от тях съпровождаща стопанска дейност. Погледнат в този аспект, договорът за съвместна дейност може да създава правна уредба на поредица от правоотношения. Определящи за параметрите на договора са дейностите, формиращи неговия предмет- свързани с предоставянето за ползване на отделни обекти, с извършването на периодични доставки и т.н. Договорът за съвместна дейност е удачна форма за синхронизиране на стопанските цели на различни правни субекти. Никъде не фигурира изискването съконтрагентите да осъществяват идентична стопанска дейност- по занятие да отдават под наем помещения или обекти или да предоставят конкретна услуга. Достатъчно е те да разполагат с ресурсите, предполагащи, че сътрудничеството им с насрещната страна ще бъде икономически оправдано. Като правна характеристика договорът за съвместна дейност съществено се различава от получилия правна уредба договор за гражданско дружество (чл. 357- 364 от 33Д). Тези различия могат да бъдат систематизирани по следния начин:

- за разлика от договора за съвместна дейност, договорът за гражданско дружество е многостранно споразумение; при сключването на договор за гражданско дружество липсва признакът еквивалентност на престациите, типичен за двустранните споразумения. Задълженията, които съдружниците поемат с този договор, не са насрещни, а са взаимни- обвързани с естеството на общата стопанска цел;

- страните по договора за съвместна дейност си поставят и се стремят към постигането на различни стопански цели;

- вещите, свързани с предмета на договора за съвместна дейност, са изключителна собственост на съконтрагента, който ги предоставя. Те не се трансформират в съсобствени, както е ефектът при сключването на договор за гражданско дружество;

- тъй като договорът за съвместна дейност е ненаименован, по отношение на него не намират приложение диспозитивни разпоредби. Той трябва да предоставя изчерпателна уредба на всички правоотношения, включени в предмета му на дейност.

Договорът за съвместна дейност няма правопораждащ ефект- страните по него не поемат ангажимента да създадат нов правен субект, самостоятелен носител на права и задължения. Всеки от съконтрагентите извършва действията, включени в обхвата на договорената съвместна дейност от свое име и за своя сметка- с обвързващо действие в неговата правна сфера. Със сключването на договора за съвместна дейност страните пристъпват към упражняването на установените с него права и изпълнението на поетите задължения. Независимо от тяхното многообразие, тези права и задължения могат да бъдат приведени към общото, произтичащо от правната същност на съглашението, изискване за поведение на съдействие. Договорът няма да породи правен ефект, ако страните по него не заемат активна позиция спрямо изпълнението на своите ангажименти и не постигнат сътрудничество. По отношение

на договора за съвместна дейност субсидиарно приложение намират общите разпоредби на ЗЗД²⁴³.

Съгласно чл. 59, ал. 1 от ЗМСМА, общините могат да си сътрудничат помежду си, с областите, с юридически или физически лица и да създават сдружения, чрез които да постигат цели от взаимен интерес и на които да възлагат изпълнението на дейности, произтичащи от техните правомощия. Общинското сътрудничество се осъществява на основата на подписано споразумение за сътрудничество, което се одобрява от общинския съвет. Тази разпоредба установява широка възможност за сътрудничество с оглед постигане на различни стопански и нестопански цели. Често в практиката общинският съвет дава предварително (принципно) съгласие за сключване на такова споразумение и овлястява кмета да сключи договор за сътрудничество. В този случай волеизявлението на общинския съвет не притежава белезите на индивидуален, общ или нормативен акт. С него не се създават права или задължения в корелацията власт-подчинение, нито се засягат права, свободи или законни интереси на други правни субекти, а се дава принципно съгласие за стартиране на процедура за сключване на споразумение за сътрудничество. Това волеизявление, по аргумент от чл. 21, ал. 5 от АПК, не е индивидуален административен акт, а е част от производството по издаване на такъв-решението на общинския съвет за одобряване на подписаното споразумение. Именно този последващ акт може да е предмет на съдебен контрол²⁴⁴. Следователно, само решението на общинския съвет, с което се одобрява споразумение по глава VIII от ЗМСМА е административният акт, с който приключва производството подлежи на съдебен контрол²⁴⁵.

Общината има право да възлага определен кръг дейности, делегирайки договорно изпълнението на свои правомощия и задължения на трети лица. Решението на общинския съвет в тази насока, с което се оправомощава кмета да издаде заповед, както и самата заповед, с която се определя лице, което да осъществява определена общинска дейност са официални документи. Самият договор между общината и определеното лице е частен документ, тъй като:

- публичноправният (властнически) елемент в процедурата е изчерпан;
- общината действа в израз на частноправната си правосубектност и като частноправен субект формира волеизявления, съгласявайки се или не с настъпването на определени обстоятелства²⁴⁶.

Минималното съдържание на споразумението за сътрудничество, предвидено в чл. 61, ал. 2 от ЗМСМА включва:

- страните по споразумението;
- обхватът и предметът на споразумението;
- целта на сътрудничеството;
- формите на сътрудничество и/или видът на юридическото лице:
 - за изпълнение на конкретен проект или дейност между две или повече общини;
 - за създаване на юридическо лице с нестопанска цел между общини;
 - за създаване юридическо лице със стопанска цел между две или повече общини;

²⁴³ Решение № 1682 от 16.07.2012 година по адм. дело № 3462/ 2011 г. на Административен съд – Пловдив.

²⁴⁴ Определение № 11015 от 18.09.2014 г. по адм. д. № 10606/2014 на Върховния административен съд.

²⁴⁵ Определение №4273 от 10.04.2008 г. на ВАС по адм. д. № 1694 / 2008 г., докладчик съдията Йовка Дражева.

²⁴⁶ в т.см. Решение № 13478 от 16.10.2013 г. по адм. д. № 6041/2013 на Върховния административен съд

- за изпълнение на конкретен проект или дейност или за създаване на юридическо лице със стопанска или с нестопанска цел между една или повече общини и юридически и/или физически лица;

- правата и задълженията на страните;

- делът на участие на всяка една от страните с финансови средства, собственост и/или други форми на участие за постигане на общата цел;

- правилата за конституиране, вземане на решения и прекратяване на междообщинските съвети и/или комисии, както и техните компетенции, когато общините са постигнали съгласие за създаването на такива органи;

- други важни за страните по споразумението въпроси, включително и изискванията за всяка една от тях, произтичащи от нормативната уредба.

чл. 51а, ал. 2 от ЗОС предвижда, че общината и търговските дружества с повече от петдесет на сто общинско участие в капитала може да участват в граждански дружества или да сключват договори за съвместна дейност само с лица, определени по реда на чл. 33- чл. 39 от ЗПЧП. Според разпоредбата на чл. 33 от ЗПЧП, частният партньор се определя чрез провеждане на открита процедура, ограничена процедура, състезателен диалог или процедура на договаряне с обявление при условията и по реда на ЗОП, доколкото друго не е определено в ЗПЧП.

чл. 51а, ал. 2 от ЗОС не се прилага:

1. когато съдружници/акционери са държавата, друга община или публичнотопанска организация;

2. когато съдружниците/акционерите са определени след процедура за приватизация, за предоставяне на концесия или друга процедура, определена със закон;

3. за публичните акционерни дружества;

4. за дружествата, учредени в изпълнение на международен договор или междуправителствено споразумение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Българското законодателство дава широки възможности на общината за осъществяване на стопанска дейност чрез различни правно- организационни форми. Най-често това става чрез търговски дружества с общинско участие в капитала или чрез общински предприятия. Осъществяването на стопанска дейност от общината чрез граждански дружества или чрез договори сътрудничество и за съвместна дейност не е особено популярно. Едни от основните проблеми при осъществяването на стопанска дейност чрез граждански дружества по ЗЗД и чрез договори за съвместна дейност са недостатъчната публичност и възможностите за заобикаляне на закона. Въпросите за осъществяването на стопанска дейност от общината чрез договори за сътрудничество или за съвместна дейност представляват интерес за местната общност, поради което е удачно да се предвиди тези договори да се регистрират в публичния общински регистър чл. 54а от ЗОС и оповестяват на официалната интернет- страница на общината. Необходимо е да се публичност относно съществения елементи на тези договори.

За контакти:

гл. ас. Анастас Христов Георгиев, Катедра "Частноправни науки", Русенски университет "Ангел Кънчев", e-mail: anastas_georgiev@abv.bg

Докладът е рецензиран.

